

ชุดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อมัดเล็ก
ของเด็กปฐมวัย ชั้นเด็กเล็ก 3 ปี

เล่มที่

1

เส้นแสนสวย

นางสมใจ อินธิราช

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย ตำบลพะทาย อำเภอท่าอุเทน จังหวัดนครพนม

คำนำ

ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็กเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรส่งเสริมให้เด็ก ระดับก่อนปฐมวัยหรือระดับปฐมวัย เพราะเด็กต้องใช้มือในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ความสามารถของกล้ามเนื้อเล็กของเด็กก่อนปฐมวัยหรือระดับปฐมวัย ควรได้รับการพัฒนาให้เหมาะสม ตามความสามารถและความสนใจของเด็ก กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่เปิดกว้างให้เด็กได้มี โอกาสฝึกฝนและพัฒนางานศิลปะอย่างอิสระ เน้นให้เด็กเรียนรู้การทำงานเป็นกระบวนการ ได้ลงมือปฏิบัติ กิจกรรมด้วยตนเอง เกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ด้วยการสร้างงานตามความต้องการของเด็กจากการ เขียนเส้น ระบายสี การปั้น การพิมพ์ภาพ การพับ การฉีก ตัด ปะ ตามความคิดจินตนาการของเด็ก โดยใน การทำกิจกรรมจะเน้นการใช้กล้ามเนื้อเล็ก มือ นิ้วมือ การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กเป็น สำคัญ ทั้งนี้ครูมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่ดี สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม และครูให้แรงเสริมเพื่อกระตุ้นให้เด็กสนใจในกิจกรรมและแสดงออกอย่างเต็มที่ ตามความสามารถ และความสนใจของเด็ก

การจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ชั้นเด็กเล็ก อายุ 3 ปี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย มีทั้งหมด 60 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมศิลปะที่แบ่งเป็น เล่ม/เรื่อง ที่มีความสอดคล้องกัน จำนวน 5 เล่ม หรือ 5 เรื่องด้วยกัน คือ

เล่มที่ 1 สนุกกับเส้นสี จำนวน 12 กิจกรรม

เล่มที่ 2 เล่นกับสีส้น จำนวน 12 กิจกรรม

เล่มที่ 3 การสร้างสรรค์งานด้วยการฉีก ตัด ปะ จำนวน 12 กิจกรรม

เล่มที่ 4 อิสระกับการปั้น จำนวน 12 กิจกรรม

เล่มที่ 5 ศิลปะหรรษา จำนวน 12 กิจกรรม

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กก่อนปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย จะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนในการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กก่อนปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย ได้ดียิ่งขึ้น

สมใจ อินธิราช

สมใจ อินธิราช

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจง	ค
คำแนะนำสำหรับครู	ช
ใบความรู้ เรื่อง การเขียนตามเส้นประ	1
ใบความรู้ เรื่องการระบายสีภาพ	2
สนุกกับเส้นสี	6
กิจกรรมที่ 1 แบบฝึกลากเส้นตรงแนวตั้ง	7
กิจกรรมที่ 2 แบบฝึกลากเส้นตรงแนวนอน	8
กิจกรรมที่ 3 แบบฝึกลากเส้นเอียง	9
กิจกรรมที่ 4 แบบฝึกลากเส้นโค้ง	10
กิจกรรมที่ 5 แบบฝึกลากวงกลม	11
กิจกรรมที่ 6 แบบฝึกลากเส้นซิกแซก	12
กิจกรรมที่ 7 แบบฝึกลากเส้นกันหอย	13
กิจกรรมที่ 8 แบบฝึกลากเส้นคลื่น	14
กิจกรรมที่ 9 แบบฝึกลากเส้นตามทิศทางที่กำหนด	15
กิจกรรมที่ 10 แบบฝึกลากเส้นตามรอยปะรูปดอกไม้	16
กิจกรรมที่ 11 แบบฝึกลากเส้นตามรอยปะรูปเบ็ด	17
กิจกรรมที่ 12 แบบฝึกลากเส้นตามรอยปะรูปผีเสื้อ	18
แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก	19
เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรม	
ศิลปะสร้างสรรค์ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก	20
แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	22
เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรม	
การปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	23
เอกสารอ้างอิง	24
ภาคผนวก	26

คำชี้แจง

การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย เป็นกิจกรรมที่มีวิธีการจัดให้เด็กสามารถปฏิบัติคนเดียวหรือปฏิบัติเป็นกลุ่ม ซึ่งเด็กสามารถปฏิบัติกิจกรรมตามต่างๆ ที่หลากหลาย มีวิธีการจัดกิจกรรมอย่างง่าย ๆ ลักษณะของกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย มีทั้งหมด 60 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมสนุกกับเส้นสี จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมเล่นกับสีส้น จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมการสร้างสรรค์งานด้วยการฉีก ตัด ปะ จำนวน 12 กิจกรรม กิจกรรมอิสระกับการปั้น จำนวน 12 กิจกรรม และกิจกรรมศิลปะहरรรษา จำนวน 12 กิจกรรม สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา นักเรียนได้รับประสบการณ์ความคิดสร้างสรรค์ เกิดจินตนาการร่วมกัน

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยครูผู้สอนในระดับปฐมวัยใช้จัดประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย
2. เพื่อให้เด็กได้ฝึกกิจกรรมสร้างสรรค์อย่างหลากหลายวิธีการ และปฏิบัติกิจกรรมแปลกแตกต่างจากที่เคยฝึกปฏิบัติและเด็กเรียนรู้อย่างมีความสุข
3. เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตาของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย

หลักการจัดกิจกรรม

1. กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อพัฒนากล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย จัดขึ้นในช่วงเวลากิจกรรมสร้างสรรค์ใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที โดยจัดในวันจันทร์ ได้แก่ กิจกรรมสนุกกับเส้นสี วันอังคาร ได้แก่ กิจกรรมเล่นกับสีส้น วันพุธ ได้แก่ กิจกรรมการสร้างสรรค์งานด้วยการฉีก ตัด ปะ วันพฤหัสบดี ได้แก่ กิจกรรมอิสระกับการปั้น และวันศุกร์ ได้แก่ กิจกรรมศิลปะहरรรษา ในช่วงเวลา 10.00 – 11.00 น.

2. การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จัดขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

- ขั้นนำ ครูเข้านำสู่กิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้เกิดความสนใจและมี ความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม
- ขั้นดำเนินกิจกรรม แนะนำ กิจกรรม วัสดุ/อุปกรณ์ อธิบายวิธีทำ วิธีใช้วัสดุ เด็กลงมือปฏิบัติ

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยตนเอง โดยการใช้กล้ามเนื้อเล็ก มือ นิ้วมือในการสร้างสรรค์ผลงานและ ตกแต่ง ต่อเติมจากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย ที่ครูเตรียมให้และเป็นผู้กระตุ้นให้เด็กสร้างสรรค์ ผลงานตามจินตนาการของตนเอง

- ขั้นสรุป เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กได้นำเสนอผลงานของตนเองให้เพื่อนและครูฟัง ครูจดบันทึก คำพูดและเรื่องราวที่เด็กเล่าเกี่ยวกับผลงาน เด็กและครูช่วยกันสรุปถึงกิจกรรม และนำผลงานไปตั้งแสดง

3. จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วย ตนเอง โดยเป็นศิลปะที่เน้นการใช้กล้ามเนื้อเล็ก มือ นิ้วมือในการสร้างสรรค์ผลงานและตกแต่ง ต่อเติมจาก สื่อ วัสดุธรรมชาติและวัสดุเหลือใช้ต่างๆ ที่หลากหลายด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การเขียนเส้น ระบายสี การ ปั้น การพิมพ์ภาพ การพับกระดาษ และการฉีกปะ การตัดปะ เป็นต้น

4. ให้เด็กมีอิสระในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์จากวัสดุ อุปกรณ์ที่ครูจัดเตรียมไว้ใน บรรยากาศที่เป็นกันเอง ครูมีบทบาทเป็นผู้กระตุ้นให้กำลังใจเด็กขณะปฏิบัติกิจกรรม โดยแสดงความชื่นชม ในผลงานที่เด็กสร้างสรรค์ขึ้นมาเพื่อเด็กจะได้แสดงออกทางผลงานอย่างเต็มความสามารถ

5. ระยะเวลาในการดำเนินการ โดยจัดกิจกรรมในวันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ วันพฤหัสบดี และ วันศุกร์ ของทุกสัปดาห์ และจัดเก็บรวบรวมผลงานทุกวันที่ยจัดกิจกรรม

บทบาทเด็ก

1. ชักถาม ใช้มือหยิบ จับ สัมผัสเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์อย่างอิสระเสรี
2. เด็กลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามจินตนาการ โดยใช้วัสดุที่หลากหลายสร้างสรรค์ ตกแต่ง ต่อเติมผลงาน
3. นำผลงานมาเสนอ บอกวิธีการทำงาน และบอกเกี่ยวกับผลงานของตนเอง เพื่อให้ทราบถึง ความคิดและจินตนาการ
4. จัดเก็บวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ และทำความสะอาดให้เรียบร้อย

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ให้เข้าใจก่อนลงมือจัดกิจกรรม
2. จัดเตรียมสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ในการปฏิบัติกิจกรรมที่เอื้อต่อการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
3. ให้คำแนะนำ สื่ออุปกรณ์และอธิบายขั้นตอนในการทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้เด็กได้ซักถามใช้มือหยิบ จับวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ
4. ให้เด็กมีอิสระในการทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ด้วยตนเอง แล้วใช้ วัสดุ อุปกรณ์ที่หลากหลายในการตกแต่ง ต่อเติมผลงานของตนเองตามจินตนาการ
5. ระหว่างดำเนินกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ครูให้แรงเสริม กระตุ้นและจูงใจให้เด็กสนใจในกิจกรรมและแสดงออกอย่างเต็มที่ตามความสามารถ
6. จดบันทึกคำพูดของเด็กทุกครั้ง เมื่อเด็กบอกเกี่ยวกับผลงานของตน
7. ช่วยอำนวยความสะดวก ให้การจัดกิจกรรมดำเนินไปด้วยความราบรื่นและเด็กเกิดความสุขจากการจัดกิจกรรม

ตารางการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ตารางการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ในระยะเวลา 12 สัปดาห์ โดยทำกิจกรรมสัปดาห์ละ 5 วัน คือ

- วันจันทร์ได้แก่ กิจกรรมสนุกกับเส้นสี
- วันอังคาร ได้แก่ กิจกรรมเล่นกับสีส้น
- วันพุธ ได้แก่ กิจกรรมการสร้างสรรค์งานด้วยการฉีก ตัด ปะ
- วันพฤหัสบดี ได้แก่ กิจกรรมอิสระกับการปั้น
- และวันศุกร์ ได้แก่งิจกรรมศิลปะหรรษา วันละ 60 นาที

ตารางการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

รายการ สัปดาห์ที่	จันทร์ (กิจกรรมสนุกกับ เส้นสี)	อังคาร (กิจกรรมเล่น กับสีส้น)	พุธ (กิจกรรมการ ฉีก ตัด ปะ)	พฤหัสบดี (กิจกรรมอิสระ กับการปั้น)	ศุกร์ (กิจกรรม ศิลปะहरษา)
1	แบบฝึกลากเส้น ตรงแนวตั้ง	การเป่าสีด้วย หลอดกาแฟ	ฉีก ตัด ปะ ผลไม้	หอยทากน่ารัก	วาดภาพ ระบายสี
2	แบบฝึกลากเส้น ตรงแนวนอน	การหยดสี	ปลาแสนสวย	หนอนน้อย กระต๊ับๆ	ฉีก ปะ
3	แบบฝึกลากเส้น เอียง	การพับสี	บ้านของหนู	รถของเล่น	ตัด พับ กระดาษ
4	แบบฝึกลากเส้น โค้ง	การติดสี	เปลือกไข่ แสนสวย	ดอกไม้แสนสวย	พิมพ์ภาพ
5	แบบฝึกลาก วงกลม	การกลิ้งสี	ตัดกระดาษ ตามรอยปะ	อมยิ้มของฉัน	ฝนสีแสนสนุก
6	แบบฝึกลาก เส้นซิกแซก	การพิมพ์สีจาก ก้านกล้วย	ตัดกระดาษ ตามแนวที่ กำหนด	ตัวหนังสือของ ฉัน	ขยำกระดาษ
7	แบบฝึกลากเส้น กันหอย	เป่าสีเป็นหน้า ปิศาจน้อย	ตัด พับ	ปลาดาว	มดขี้หอมสี
8	แบบฝึกลากเส้น คลื่น	จุดสีเป็น ดอกไม้แสน สวย	สอดดอกไม้ แสนสวย	ปลาหมึก	ร้อยลูกปัด
9	แบบฝึกลากเส้น ตามทิศทางที่ กำหนด	หยด พับ เติม สีส้นให้ดอกไม้	การพับ กระดาษรูป หมาจิ้งจอก	แมลงปอปีกบาง	ศิลปะจาก เมล็ดพืช

ตารางการใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (ต่อ)

รายการ สัปดาห์ที่	จันทร์ (กิจกรรมสนุก กับเส้นสี)	อังคาร (กิจกรรม เล่นกับสีส้น)	พุธ (กิจกรรมการ ฉีก ตัด ปะ)	พฤหัสบดี (กิจกรรมอิสระ กับการปั้น)	ศุกร์ (กิจกรรมศิลปะ หรรษา)
10	แบบฝึก ลากเส้นตาม รอยปะรูป ดอกไม้	พิมพ์มือ สร้างสรรค์	การพับ กระดาษรูป เรือ	เรื่อน้อยคอย รัก	ทักษะการต่อ ภาพ Tangram
11	แบบฝึก ลากเส้นตาม รอยปะรูป เปิด	เป่าฟองสบู่	สายรัดข้อมือ เต่าทอง	ลูกเปิด	ศิลปะจากไม้ ไอศกรีม
12	แบบฝึก ลากเส้นตาม รอยปะรูปผี	พิมพ์ภาพ แสนสวย	หุ่นนิ้วมือ อาเชียน	เต้าน้อยน่ารัก	นิทานหน้า เดียว

การประเมินผล

1. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย มีแนวทางในการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์ โดยมีการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่มีกิจกรรมหลากหลายในการใช้จัดกิจกรรม
2. เด็กปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย ได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา
3. เด็กได้รับการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรม

คำแนะนำสำหรับครู

สำหรับเล่มที่ 1 สนุกกับเส้นสี เล่มนี้ จะเป็นกิจกรรมศิลปะที่เป็นพื้นฐานเบื้องต้นเพื่อเป็นพื้นฐานในการฝึกการเขียนตัวอักษรต่างๆ ของเด็ก ซึ่งจะได้ศึกษาเรียนรู้ และปรับตัวที่จะเรียนรู้ศิลปะเป็นการฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ ตา และการเรียนรู้เรื่องเส้น สี และการเล่นกับสีในการทำกิจกรรมศิลปะอย่างมีคุณค่าก่อนปฏิบัติกิจกรรมครูควรดำเนินการ ดังนี้

1. ก่อนจัดกิจกรรมศิลปะให้เด็กแต่ละครั้ง ครูควรเตรียมความพร้อม ในด้านการศึกษาเอกสาร การศึกษาเนื้อหา ความรู้พื้นฐานทางศิลปะในเรื่อง ที่จะสอน ศึกษาใบกิจกรรมที่ปรากฏในชุดกิจกรรม แต่ละกิจกรรม

2. ครูเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการทำกิจกรรมศิลปะของเด็ก เพื่อการจัดกิจกรรมให้เด็กเป็นไปอย่างราบรื่น เช่น ดินสอ สีไม้ สีเมจิก สีเทียน สีโปสเตอร์ อุปกรณ์ต่างๆ ในใบกิจกรรม โต๊ะหรือสถานที่ สำหรับใช้ทำกิจกรรมศิลปะ

3. สำหรับสถานที่ หรือชั้นเรียนกิจกรรมศิลปะ ไม่จำเป็นที่จะต้องในห้องเรียนของเด็กเสมอไป ครูอาจพาเด็กไปในสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางศิลปะของเด็ก อาทิ ใต้ร่มไม้ บริเวณระเบียงอาคาร หรือบริเวณใกล้เคียงที่เหมาะสม และเอื้อต่อบรรยากาศแห่งการเรียนรู้

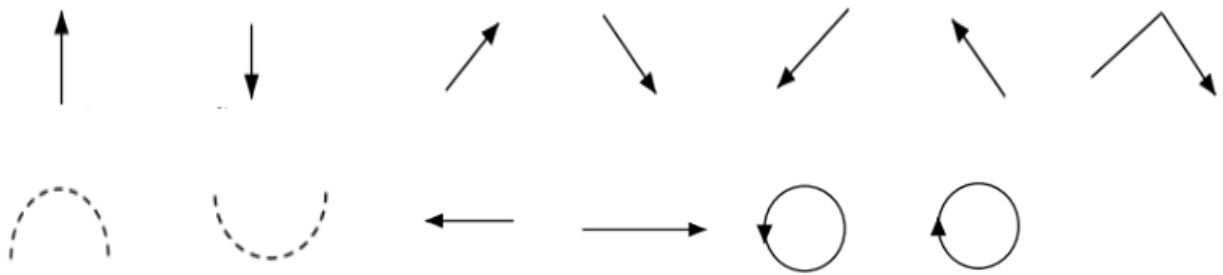
4. ในการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง ครูควรจุดประกายให้เด็กเกิดความสนใจเพื่อเป็นแรงกระตุ้นในการเรียนศิลปะของเด็ก เพราะการเรียนรู้ทางศิลปะ อารมณ์ และความรู้สึกภายในตัวตน เป็นสิ่งสำคัญมาก

5. การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กนั้น ควรจัดอย่างต่อเนื่อง และกำหนดระยะเวลาในการจัดที่เหมาะสม การเร่งจัดกิจกรรมหรือจัดเพื่อให้กิจกรรมนี้ เสร็จสิ้นไปเท่านั้น จะไม่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของเด็กเลย

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนตามเส้นประ

การพัฒนาการเขียนเป็นอีกหนึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ที่ควรให้ความสำคัญ เพราะทักษะด้านการเขียนนั้นมีประโยชน์ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การฝึกลีลามือ เป็นกิจกรรมเตรียมความพร้อมไปสู่ทักษะการเขียน ไม่ว่าจะเป็นการลากเส้นจากซ้ายไปขวา การลากเส้นจากบนลงล่าง การเขียนเส้นโค้ง หรือการลากเส้นตามรอยประ โดยการเขียนเส้นพื้นฐานต่างๆ ก็เพื่อฝึกความมั่นคงของการใช้มือ นิ้วมือ และการประสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างมือกับตา ซึ่ง แบบฝึกหัดลากเส้น ลีลามือ เป็นแบบฝึกการลากเส้นตามรอยประ เช่น เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นคด เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นเฉียงในทิศทางต่างกัน โดยเส้นพื้นฐานมีทั้งหมด 13 เส้น ซึ่งจะใช้เป็นเส้นพื้นฐานที่ฝึกการเขียนตัวอักษรต่างๆ ในอนาคต ดังภาพ

ภาพเส้นพื้นฐาน 13 เส้น

จุดมุ่งหมายกิจกรรมวาดเส้นตามแบบ

1. ฝึกการวาดเส้นแบบง่ายๆ
2. ฝึกความฉับไวในการเห็น
3. ปฏิบัติการรับรู้เบื้องต้น

ประโยชน์ของกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก

การจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กก่อนวัยอนุบาลโดยมีประโยชน์ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมพัฒนากล้ามเนื้อเล็กมีความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในการเขียน ซึ่งต้องอาศัยการประสานสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสายตากับมือ ตลอดจนการควบคุมกล้ามเนื้อมือและแขน

2. ช่วยให้ลูกน้อยได้พัฒนาสมองและความฉับไวในการคิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเพียเจท์ (Piaget) ที่กล่าวว่า สติ ปัญญากับการเคลื่อนไหวมีความสัมพันธ์กัน เมื่อลูกน้อยได้เคลื่อนไหว สมองก็จะทำงานไปพร้อมๆ กัน การฝึกฝนความคล่องแคล่วว่องไวของการใช้กล้ามเนื้อมือที่ประสานสัมพันธ์กันอย่างมากกับการคิดอันฉับไวของลูก และในทางตรงกันข้าม หากลูกไม่มีความสามารถเคลื่อนไหวนิ้วมือได้อย่างคล่องแคล่วมักจะคิดอะไรช้าด้วย

3. เป็นการส่งเสริมลูกน้อยในด้านการแสดงออกทางด้านความรู้สึกและจินตนาการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อเล็กประเภทกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ การวาดภาพระบายสี การปั้น ดินน้ำมัน การทดลองด้วยสี การตัด พับ ฉีกปะกระดาษ การทำศิลปะประดิษฐ์ ฯลฯ

4. เพื่อพัฒนาความสามารถในการควบคุมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อและตาให้สัมพันธ์กัน การบังคับกล้ามเนื้อทั้งสองส่วนนี้จะพัฒนาให้มีความสามารถในการหยิบจับสิ่งของต่างๆ ได้อย่างมั่นคง เช่น เมื่อเด็กได้รับการฝึกฝนจนกล้ามเนื้อประสานสัมพันธ์กันดีแล้ว ลูกจะจับดินสอได้อย่างมั่นคง มีความพร้อมในการเขียนหรือการใช้มือในการทำกิจกรรมอื่นๆ การจับช้อน ส้อมในการรับประทานอาหาร การถือสิ่งของ การแปรงฟัน ฯลฯ

5. ส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อมในการอ่าน การทำงานประสานสัมพันธ์ที่ีระหว่างกล้ามเนื้อและตาจะช่วยให้เด็กสามารถใช้สายตาในการมองตัวหนังสือ การหยิบจับหนังสือ และมองตัวอักษรในหนังสือจากซ้ายไปขวา อันเป็นพื้นฐานในการฝึกอ่านอย่างคล่องแคล่วในระดับต่อไป

6. ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้ในการสำรวจ เปรียบเทียบ และแบ่งประเภทของสิ่งต่างๆ รอบตัว

7. เด็กได้สร้างภาพพจน์ของตนเองและทักษะทางสังคม ทำให้ร่วมเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้

8. สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในการแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวันได้

9. เป็นแบบฝึกเพื่อเตรียมความพร้อมลีลามือ เพื่อฝึกทักษะด้านต่างๆ เช่น ฝึกการเขียน การลากเส้น ลีลามือในรูปทรงที่หลากหลาย ช่วยให้เด็กสนุกสนาน เกิดความคิดสร้างสรรค์ จึงจะต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อเป็นการฝึกทักษะให้แก่เด็ก ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ในระดับขั้นต่อไปในอนาคต จึงเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับ เด็ก ครู ปกครอง ได้ใช้เป็นแบบฝึกเตรียมความพร้อมลีลามือเป็นอย่างดี

ใบความรู้ เรื่องการระบายสีภาพ

การวาดภาพ คือ การถ่ายทอดอารมณ์ส่วนตัวของบุคคลนั้นๆ ออกมาเป็นลวดลายบนวัตถุชนิดต่างๆ เช่น กระดาษ อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ ผ้า และอีกมากมายที่เราเห็นเป็นภาพไม่ว่าจะเป็นภาพการ์ตูน ภาพคนเหมือนภาพที่เป็นลายเส้น เป็นต้น

การระบายสี (PAINTING) เป็นการวาดภาพโดยการใช้พู่กัน หรือแปรง หรือวัสดุอย่างอื่น มาระบายให้เกิดเป็นภาพ การระบายสี ต้องใช้ทักษะการควบคุมสีและเครื่องมือมากกว่าการวาดเส้น ผลงานการระบายสีจะสวยงาม เหมือนจริง และสมบูรณ์แบบมากกว่าการวาดเส้น

การวาดภาพระบายสี หมายถึง การขีด ขีด เขียน ระบายด้วยสีชนิดต่างๆ ด้วยวิธีการต่างๆ กัน มีลักษณะสองมิติคือกว้างและยาว ส่วนมิติที่สามคือความตื้นลึกนั้นอยู่ที่ความรู้สึกรู้สึกของผู้ที่ได้ชมภาพนั้น ๆ การวาดภาพระบายสี ซึ่งส่วนหนึ่งในการทำให้จินตนาการเราสวยงามขึ้นก็เป็นการระบายสีซึ่ง การระบายสีแต่ละชนิดของก็มีเทคนิคที่แตกต่างกันไปผสมกลมกลืนให้เกิดน้ำหนักแสงเงา และสีเส้นตามที่ต้องการ

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสี (Introduction to Colour)

สีส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ จินตนาการ การสื่อความหมาย และความสุขสำราญใจในชีวิตประจำวัน ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า สี มีอิทธิพลต่อมนุษย์เราเป็นอย่างสูง และมนุษย์ก็ใช้ประโยชน์ จากสีอย่าง เอนกอนันต์ ในการสร้างสรรค์ สิ่งต่างๆ อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

หน้าที่ของสี

1. สีที่มีอยู่ในธรรมชาติ เป็นปรากฏการณ์ที่ธรรมชาติสร้างขึ้นมาเพื่อแสดงถึงความเป็นไป ของสิ่งที่มีอยู่บนโลก ซึ่งสีจะเป็นตัวบ่งบอก สิ่งต่างๆ ได้แก่ความเปลี่ยนแปลง หรือวิวัฒนาการ ของธรรมชาติ หรือวัตถุใดๆ เมื่อกาลเวลาเปลี่ยนไป สีอาจกลายสภาพจากสีหนึ่งไปเป็นอีกสีหนึ่ง เช่น การเปลี่ยนสีของใบไม้

2. สีในงานศิลปะ ทำหน้าที่ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้งานศิลปะชิ้นนั้นมีคุณค่าทางสุนทรียะ หน้าที่หลักของสีในงานศิลปะ คือ

- ให้ความแตกต่างระหว่างรูปกับพื้น หรือรูปทรงกับที่ว่าง
- ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวด้วยการนำสายตาของผู้ดูบริเวณที่สีตัดกันจะดึงดูดความสนใจ
- ให้ความเป็นมิติแก่รูปทรง และภาพด้วยน้ำหนักของสีที่ต่างกัน
- ให้อารมณ์ความรู้สึกได้ด้วยตัวมันเอง

3. ในด้านกายภาพ สีมักนำมาใช้เพื่อส่งผลต่ออุณหภูมิ เช่น สีดำ จะดูดความร้อนได้มากกว่าสีขาว และด้านความปลอดภัย สีที่สว่างจะช่วยให้เรื่องความปลอดภัยได้ดีกว่าสีมืด

การสร้างสรรคผลงานทางด้านศิลปะ การเลือกใช้สี ประเภทของสี และความสามารถทักษะการใช้สีที่เหมาะสมกับความถนัดของผู้สร้างชิ้นงานจะเป็นส่วนที่ทำให้งานศิลปะเกิดขึ้นมาได้มีลักษณะเฉพาะตัวของชิ้นงาน ปัจจุบันประเภทของสีมีความหลากหลายมากขึ้นเช่น

ลักษณะของสีประเภทดินสอสี

มีลักษณะคล้ายดินสอดำ ใล้อ่อน และมีให้เลือกหลายสี ปัจจุบันมีดินสอสีชนิดใช้แทนสีน้ำได้ คือ เมื่อระบายเสร็จแล้วใช้น้ำลูบทับ สีที่ระบายไว้จะกลายเป็นสีน้ำทันที ทำให้สะดวกในการใช้งานมากขึ้น

ลักษณะของสีประเภทสีเมจิก

เป็นสีเคมีเหลว บรรจุในหลอดสีหลากหลาย มีทอพลาสติกหุ้ม ปลายปากกาเป็นลักษณะหลอด มีหลายขนาด และมีให้เลือกหลายสี

ลักษณะของสีประเภทสีน้ำ

เป็นสีที่มีคุณสมบัติโปร่งใส ใช้น้ำเป็นตัวละลายเนื้อสี เวลาใช้ต้องผสมกับน้ำ สีน้ำมีทั้งที่บรรจุอยู่ในหลอดคล้ายยาสีฟัน และชนิดแห้งเป็นแท่งที่บรรจุอยู่ในกล่องเป็นชุด

ลักษณะของสีประเภทสีโปสเตอร์

มีลักษณะคล้ายสีน้ำ แต่เนื้อสีหนากว่าและข้นกว่า มีคุณสมบัติที่บดแสง บรรจุอยู่ในขวดหลายขนาด

ลักษณะของสีประเภทสีชอล์ก

เป็นแท่งยาวคล้ายชอล์กเขียนกระดานดำ แต่มีเนื้อละเอียดกว่าและราคาแพงกว่า เวลาใช้ต้องเขียนบนกระดานเขียนสีชอล์กโดยเฉพาะ ซึ่งเราอาจใช้มือลูบสีให้ผสมกลมกลืนกันได้

ลักษณะของสีประเภทสีเทียน

มีลักษณะเป็นแท่ง เนื้อสีผสมกับไข มีหลายสี บรรจุไว้เป็นกล่อง วิธีการใช้คล้ายกับสีชอล์ก

ประโยชน์ของการวาดภาพตามเส้นปะและการระบายสีในเด็กปฐมวัย

การวาดภาพระบายสีของเด็กปฐมวัยเป็นการวาดภาพหรือระบายสีโดยใช้ดินสอสี สีเทียน สีน้ำ สีโปสเตอร์ พู่กัน ฯลฯ แล้ววาดบนกระดาษหรือวัสดุอย่างอื่น ซึ่งมีประโยชน์สำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้

1. ฝึกความรับผิดชอบ การเล่นระบายสี เป็นกิจกรรมที่มีหลายขั้นตอน เริ่มจากการเตรียมกระดาษ เตรียมสมุดภาพ หรือต้องวาดภาพตามเส้นปะให้เรียบร้อยก่อน การเตรียมสี การเลือกสี และการระบายสี เมื่อทำกิจกรรมแล้ว เด็กต้องจัดเก็บอุปกรณ์ของเล่นให้เข้าที่ เป็นการฝึกความมีระเบียบวินัยและทำให้เด็กมีความรับผิดชอบ

2. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เด็กในวัยอนุบาลจะแสดงออกทางอารมณ์อย่างชัดเจน บางบางคนที่มีพฤติกรรมเอาแต่ใจ การวาดภาพระบายสีทำให้เด็กได้ผ่อนคลาย และลดความกดดันทางอารมณ์ ทำให้อารมณ์ดีและเป็นเด็กอารมณ์เย็น

3. ฝึกการใช้กล้ามเนื้อมือ การวาดภาพระบายสี ทำให้มีการเคลื่อนไหวของนิ้วมือและมือจากการลากเส้นตามรอยปะหรือทาสีไปตามรูปทรงต่างๆ เป็นการฝึกใช้กล้ามเนื้อมือให้กับเด็ก

4. กระตุ้นการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเซลล์สมอง กล้ามเนื้อนิ้วมือถูกควบคุมด้วยสมอง การใช้นิ้วมือทั้ง 10 ไปพร้อมๆ กับการเลือกสีและระบายสีไปตามรูปภาพ ทำให้เกิดการคิด วิเคราะห์ เป็นการกระตุ้นการเจริญเติบโตและพัฒนาเซลล์สมองของเด็ก

5. เสริมสร้างจินตนาการ การวาดภาพหรือระบายสี เป็นกิจกรรมที่เด็กแสดงออกอย่างอิสระ ส่งเสริมเด็กให้แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์

6. ฝึกการทำงาน กิจกรรมการวาดภาพและระบายสีเป็นการฝึกให้เด็กรู้จักการทำงานตามลำพัง และการทำงานร่วมกับเพื่อนๆ ในวัยเดียวกัน

7. สร้างสัมพันธ์กับคนในครอบครัว การเล่นระบายสี ยังเป็นกิจกรรมที่พ่อแม่หรือพี่น้องเข้ามามีส่วนร่วม与孩子ได้ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และคนในครอบครัว

สนุกกับเส้นสี

จุดประสงค์

1. บอกทิศทางของเส้นและลากเส้นตามทิศทางที่กำหนดได้
2. บอกชื่อของเส้นต่างๆ ที่ใช้ฝึกได้
3. ลากเส้นตามแบบเพื่อให้เกิดภาพได้
4. ระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงามได้
5. มีความสุขขณะทำงานศิลปะ

วัสดุอุปกรณ์

1. ใบกิจกรรมแบบฝึกลากเส้น จำนวน 12 กิจกรรม
2. ดินสอ
3. ยางลบ
4. สีเทียน สีเมจิก หรือสีไม้

ขั้นตอนดำเนินกิจกรรม

1. ก่อนดำเนินกิจกรรมตามใบกิจกรรม ให้ครูอธิบายการลากเส้นของแต่ละใบกิจกรรมซึ่งจะมีลักษณะเส้นที่แตกต่างกัน
2. ครูให้นักเรียนทำตามใบกิจกรรม แบบฝึกลากเส้น ทั้ง 12 กิจกรรม
3. หลังจากให้นักเรียนลากเส้นตามใบกิจกรรมแบบฝึกลากเส้น แล้วให้นักเรียนระบายสีภาพที่เกี่ยวข้องในแต่ละใบกิจกรรมให้สวยงาม

การประเมินผล

1. สังเกตการสนทนาและการตอบคำถาม
2. สังเกตการใช้มือและตาประสานสัมพันธ์กัน
3. สังเกตความประณีต สะอาดเรียบร้อยจากผลงาน
4. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงาน
5. ตรวจสอบผลงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ฝึกการลากเส้นและรูปทรงต่างๆ
2. ฝึกการควบคุมกล้ามเนื้อและประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา
3. เด็กได้ผ่อนคลายความเครียด ลดความกดดันทางอารมณ์และส่งเสริมให้มีจิตใจที่ดีงาม
4. เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์
5. ฝึกการใช้สี ทดลองสี เช่น การผสมสีต่างๆ
6. ฝึกการทำงานตามลำพังและเป็นกลุ่ม
7. ฝึกความรับผิดชอบ เช่น การเก็บวัสดุให้เรียบร้อย

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

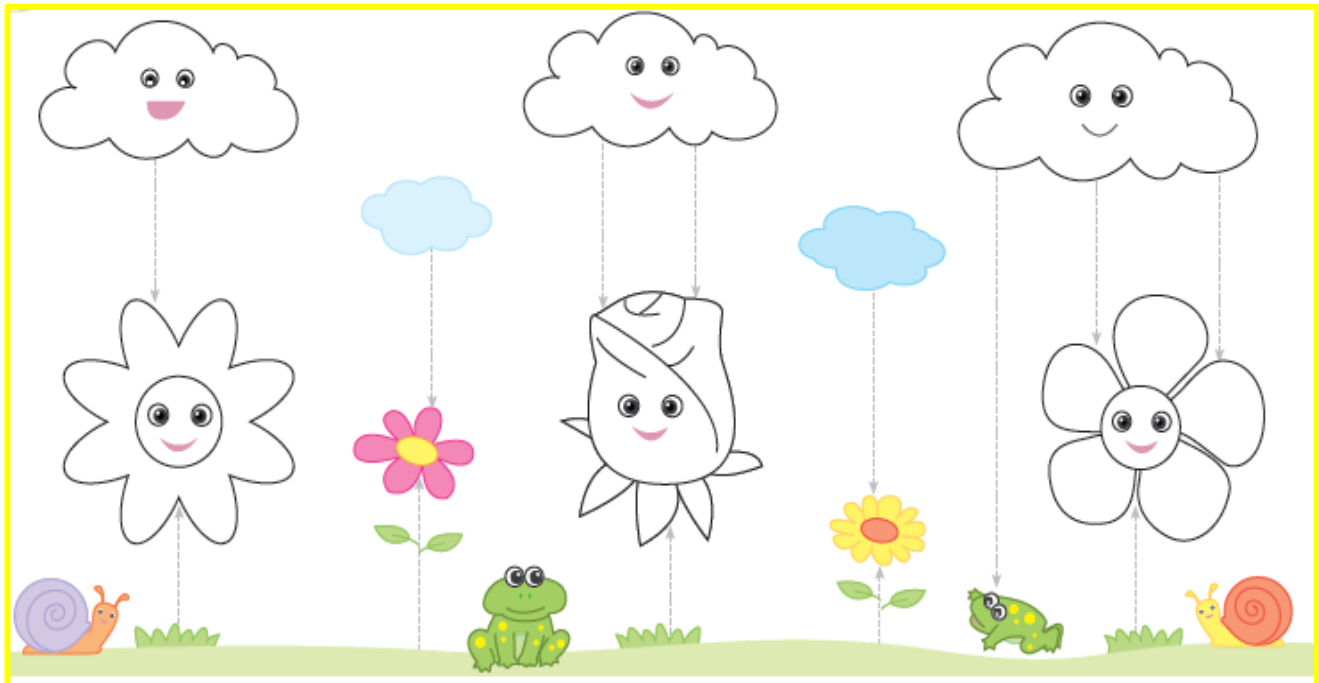
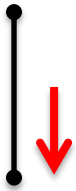
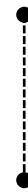
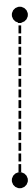
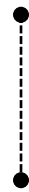
60 นาที

8

กิจกรรมที่ 1 แบบฝึกลากเส้นตรงแนวตั้ง

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูแม่ใจ อินธิราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สนใจ อินธิราช

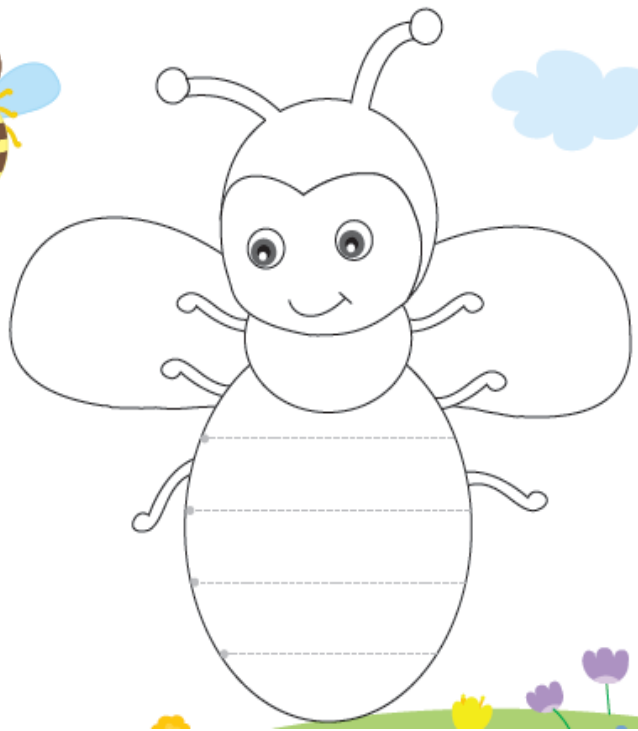
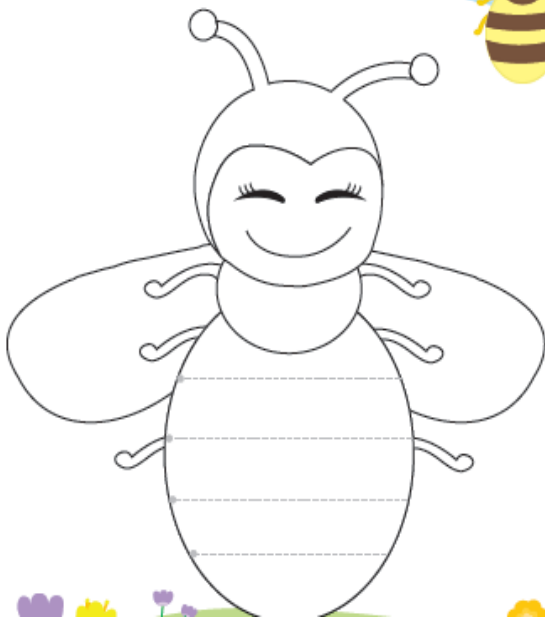
ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม
60 นาที

9

กิจกรรมที่ 2 แบบฝึกลากเส้นตรงแนวนอน

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสมใจ อินธราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ต้องแนะนำ
- ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

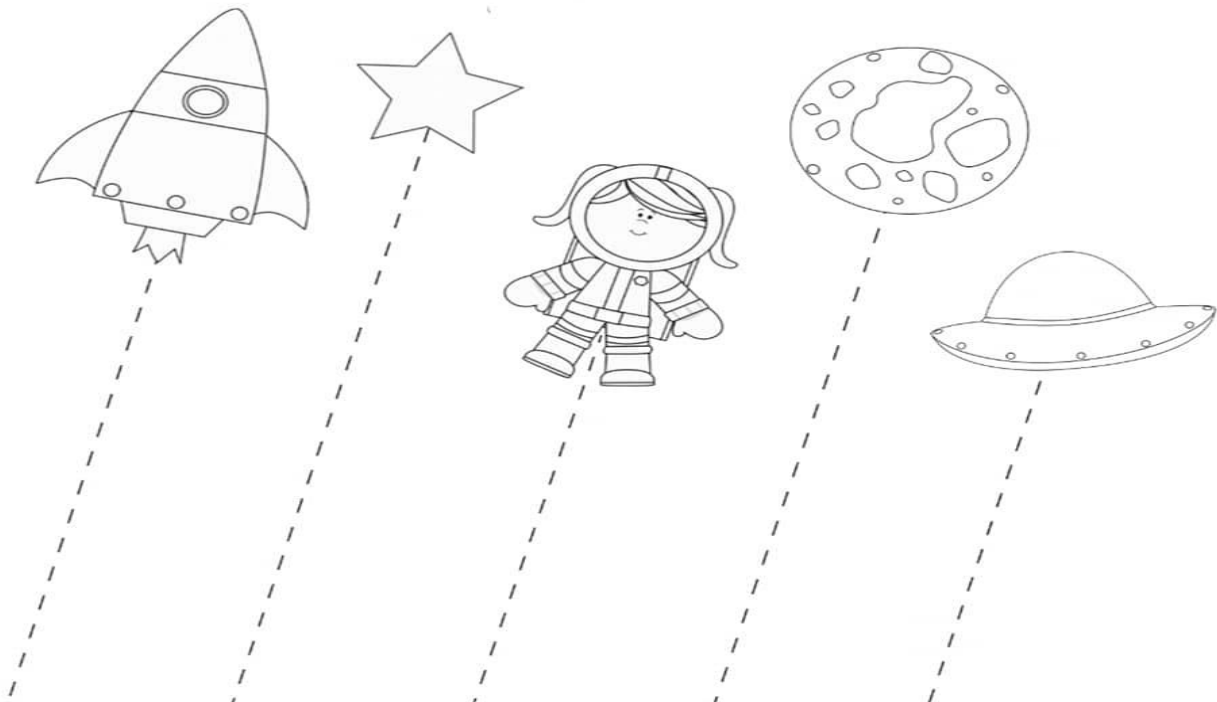
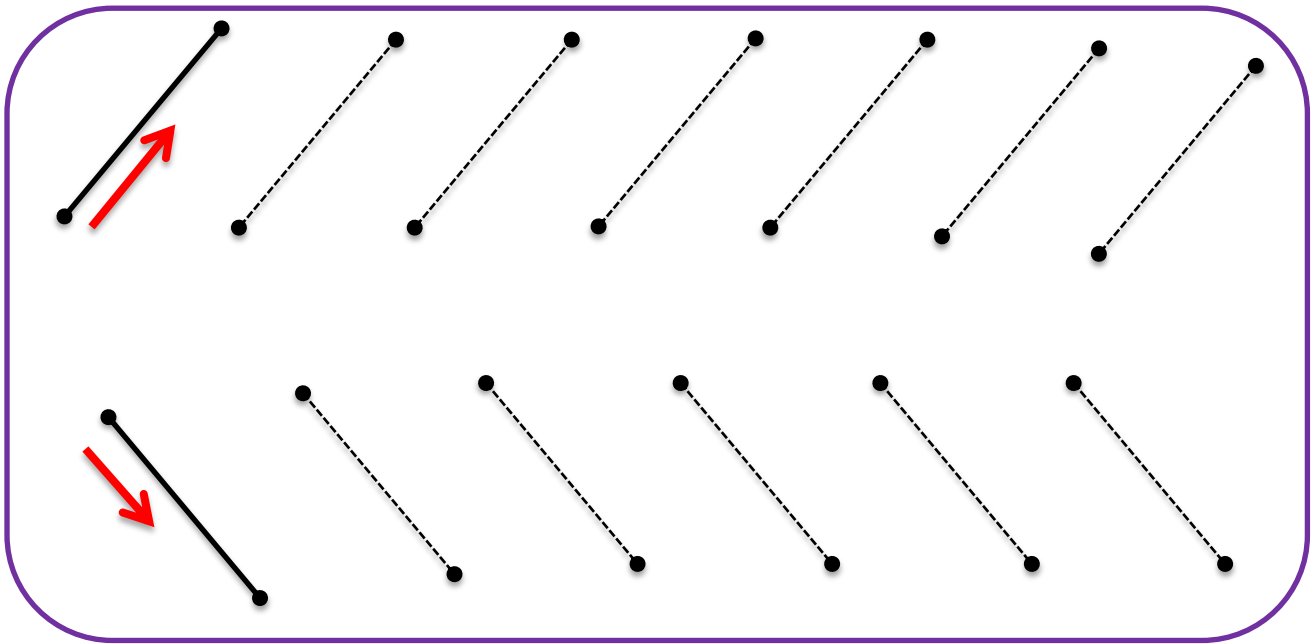
60 นาที

10

กิจกรรมที่ 3 แบบฝึกลากเส้นเอียง

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูมใจ อินธิราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธิราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

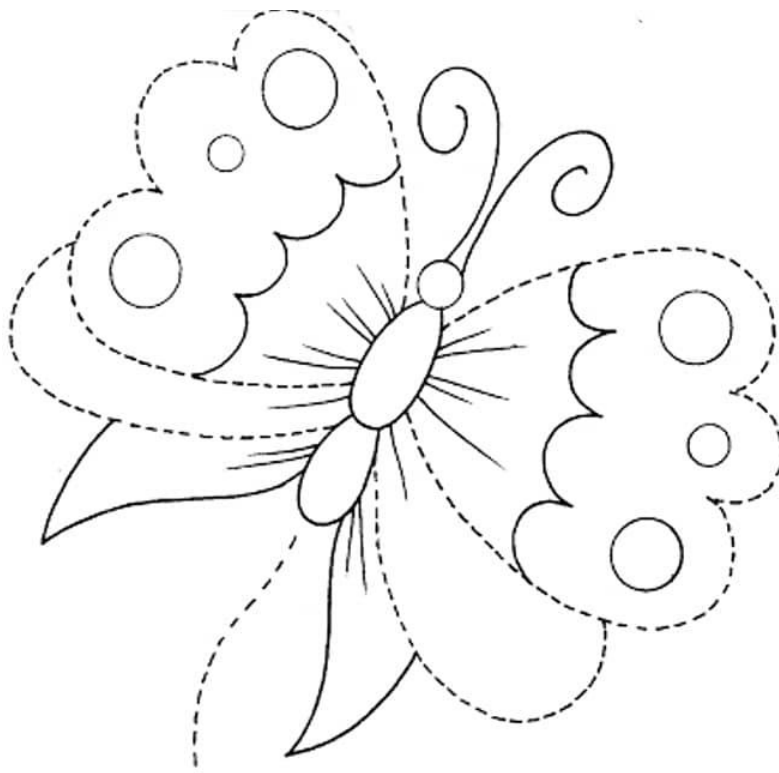
60 นาที

11

กิจกรรมที่ 4 แบบฝึกลากเส้นโค้ง

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสนใจ อินธิราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ต้องแนะนำ
- ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สนใจ อินธิราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

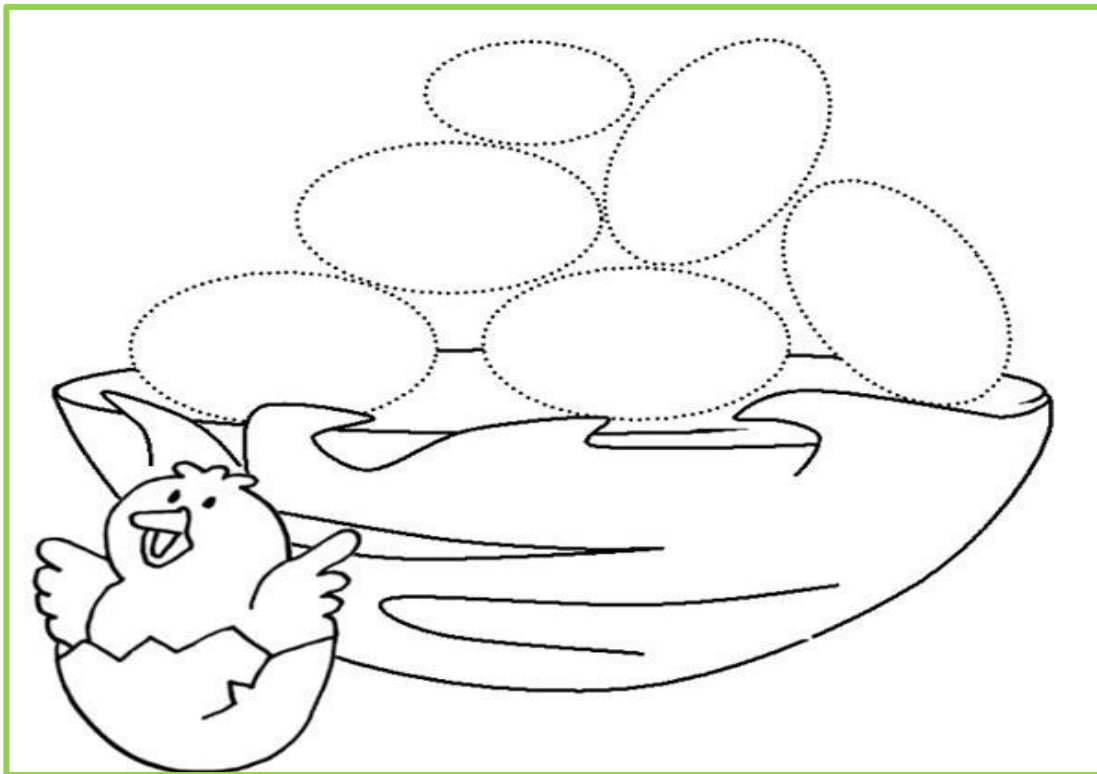
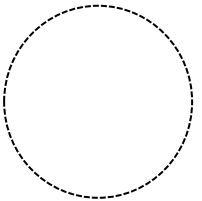
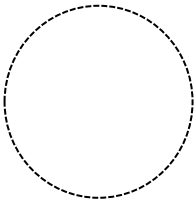
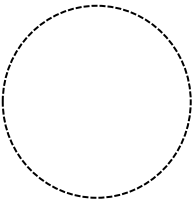
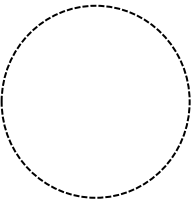
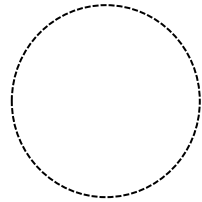
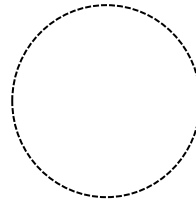
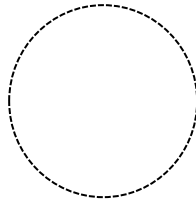
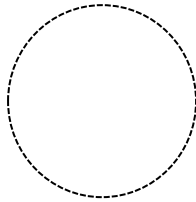
60 นาที

12

กิจกรรมที่ 5 แบบฝึกหัดวงกลม

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูใจดี อินทิรา

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สนใจ อินทิรา

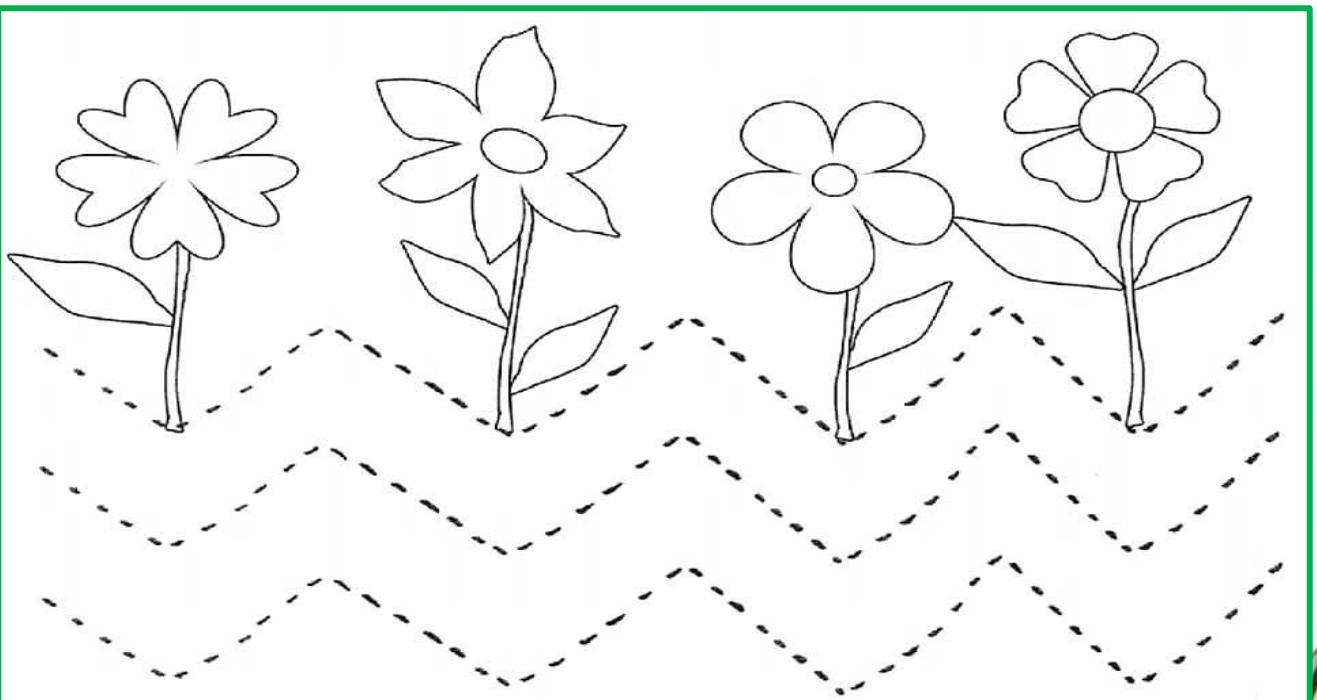
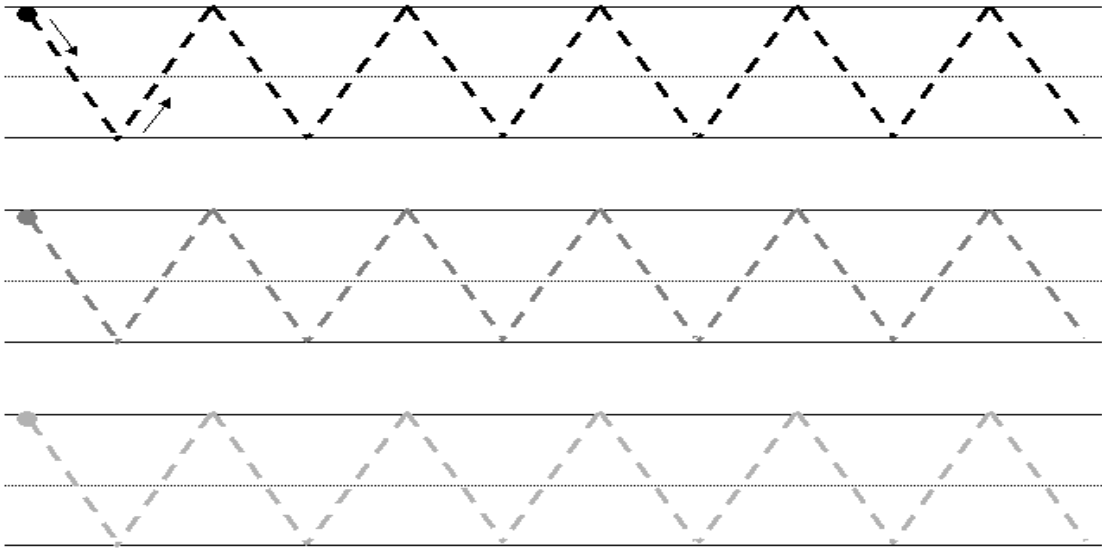
ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม
60 นาที

13

กิจกรรมที่ 6 แบบฝึกลากเส้นซิกแซก

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสมใจ อินธราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

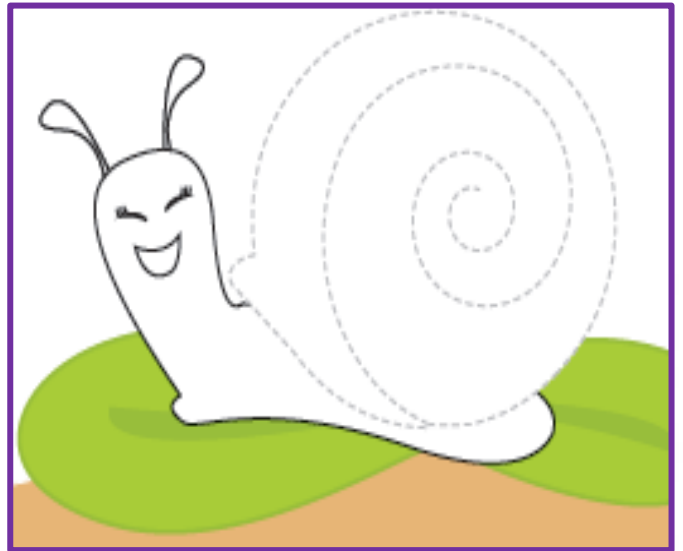
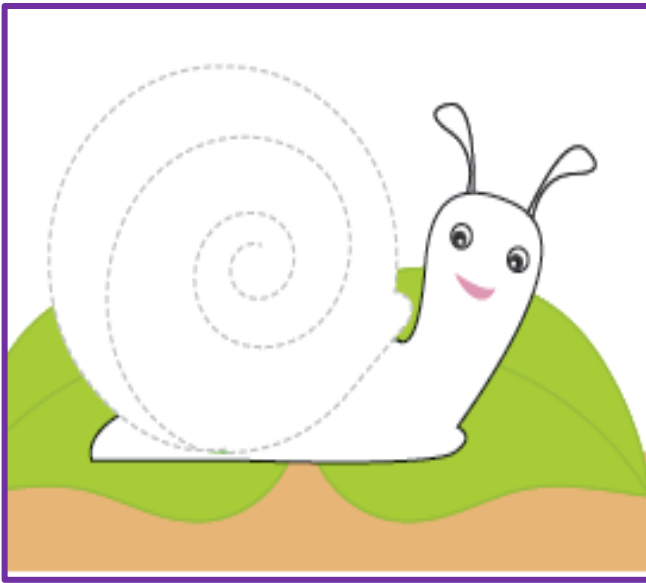
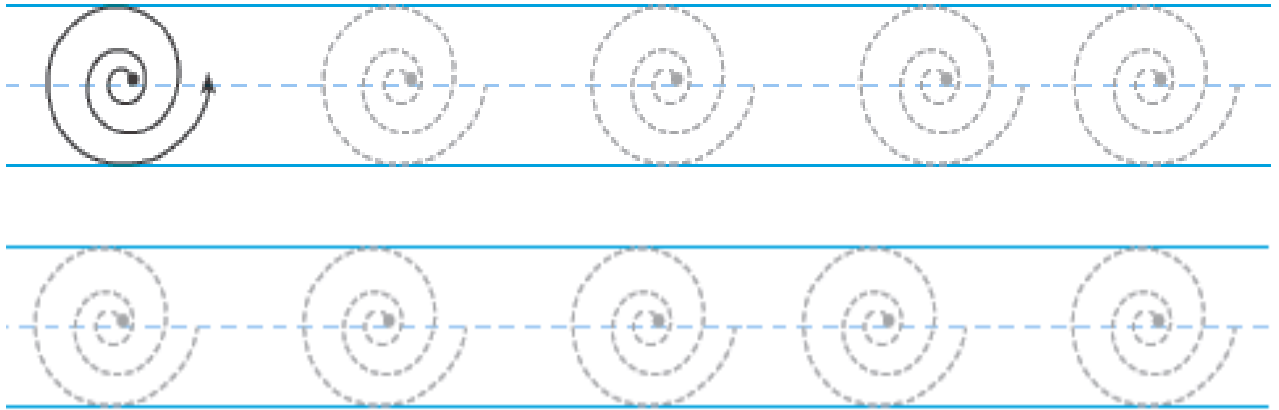
60 นาที

14

กิจกรรมที่ 7 แบบฝึกลากเส้นกันหอย

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูมโน อินธราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

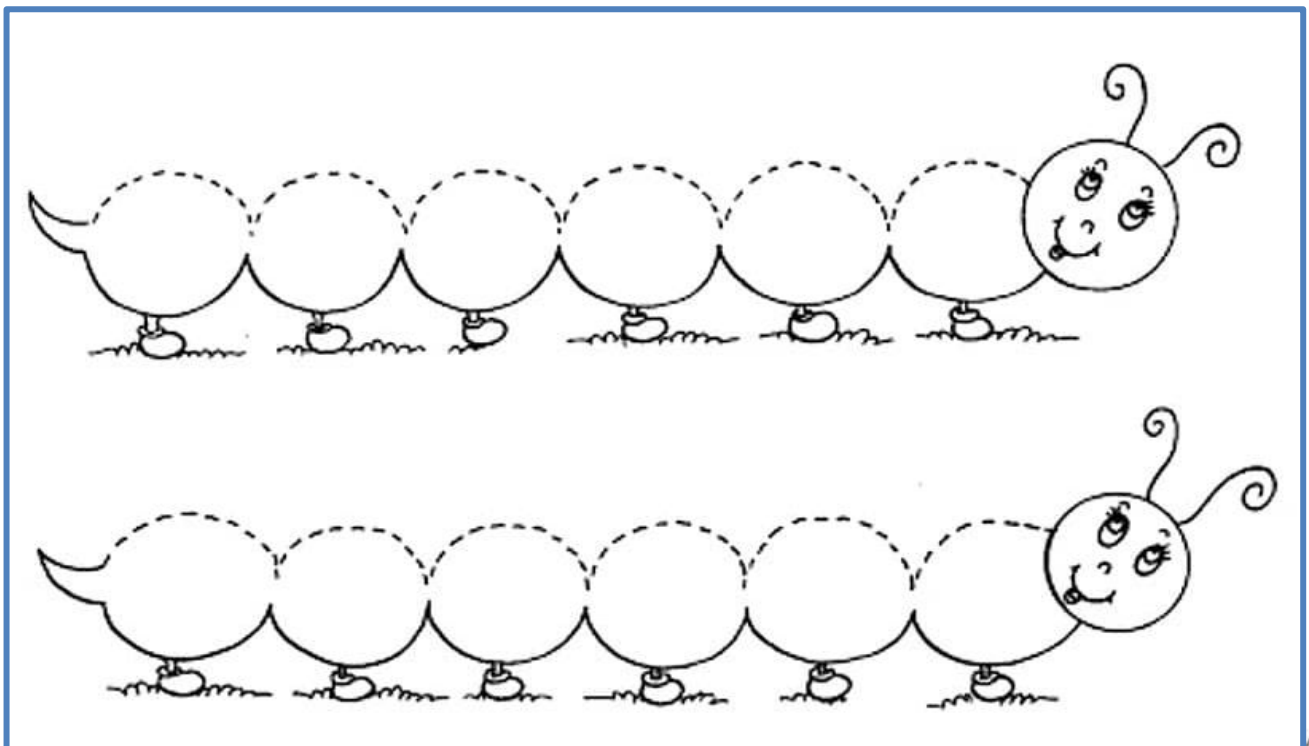
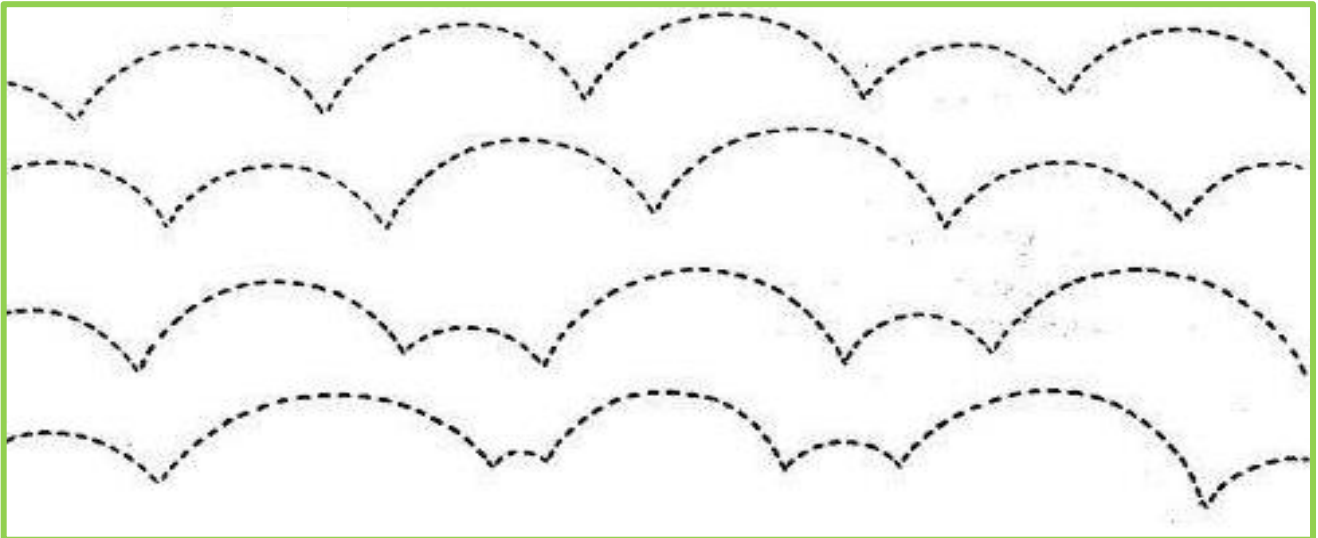
60 นาที

15

กิจกรรมที่ 8 แบบฝึกลากเส้นคลื่น

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสมใจ อินธิราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ต้องแนะนำ
- ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธิราช

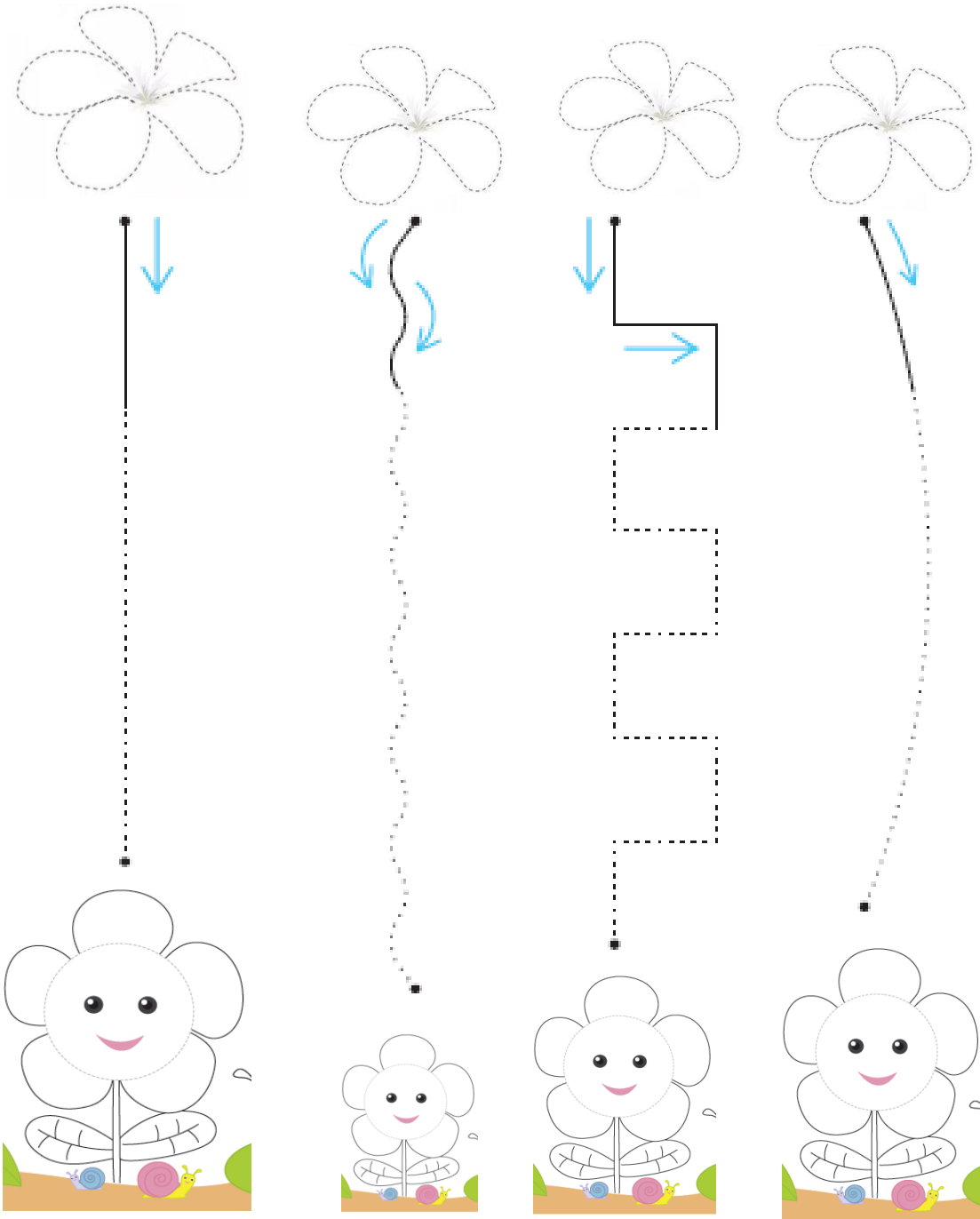
ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม
60 นาที

16

กิจกรรมที่ 9 แบบฝึกลากเส้นตามทิศทางที่กำหนด

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสมใจ อินธีราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ต้องแนะนำ
- ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธีราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

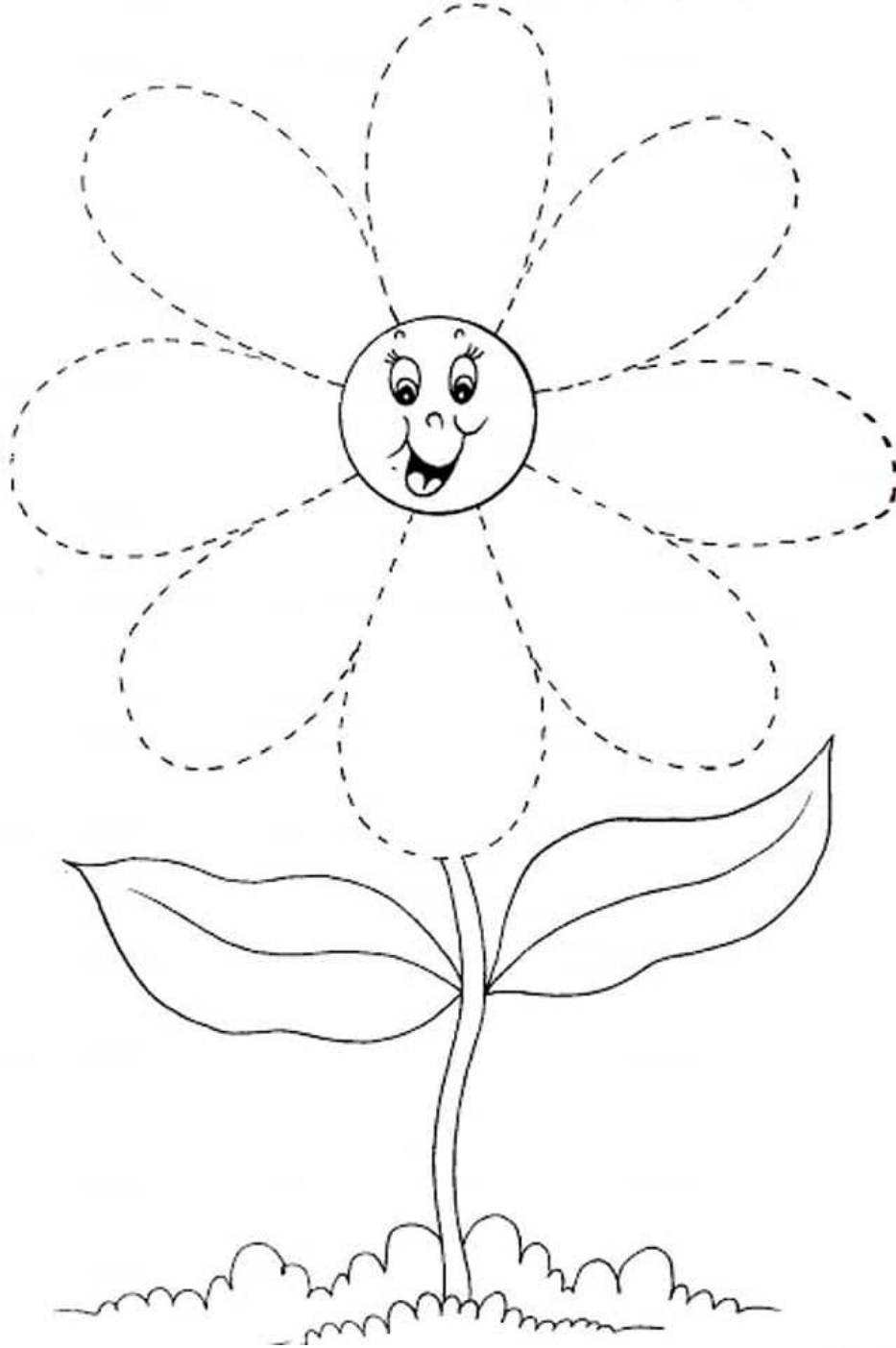
60 นาที

17

กิจกรรมที่ 10 แบบฝึกลากเส้นตามรอยประรูปดอกไม้

คำชี้แจง : ลากรอยประตามทิศทางที่กำหนดให้แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูแม่ใจ อินธิราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○

1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธิราช

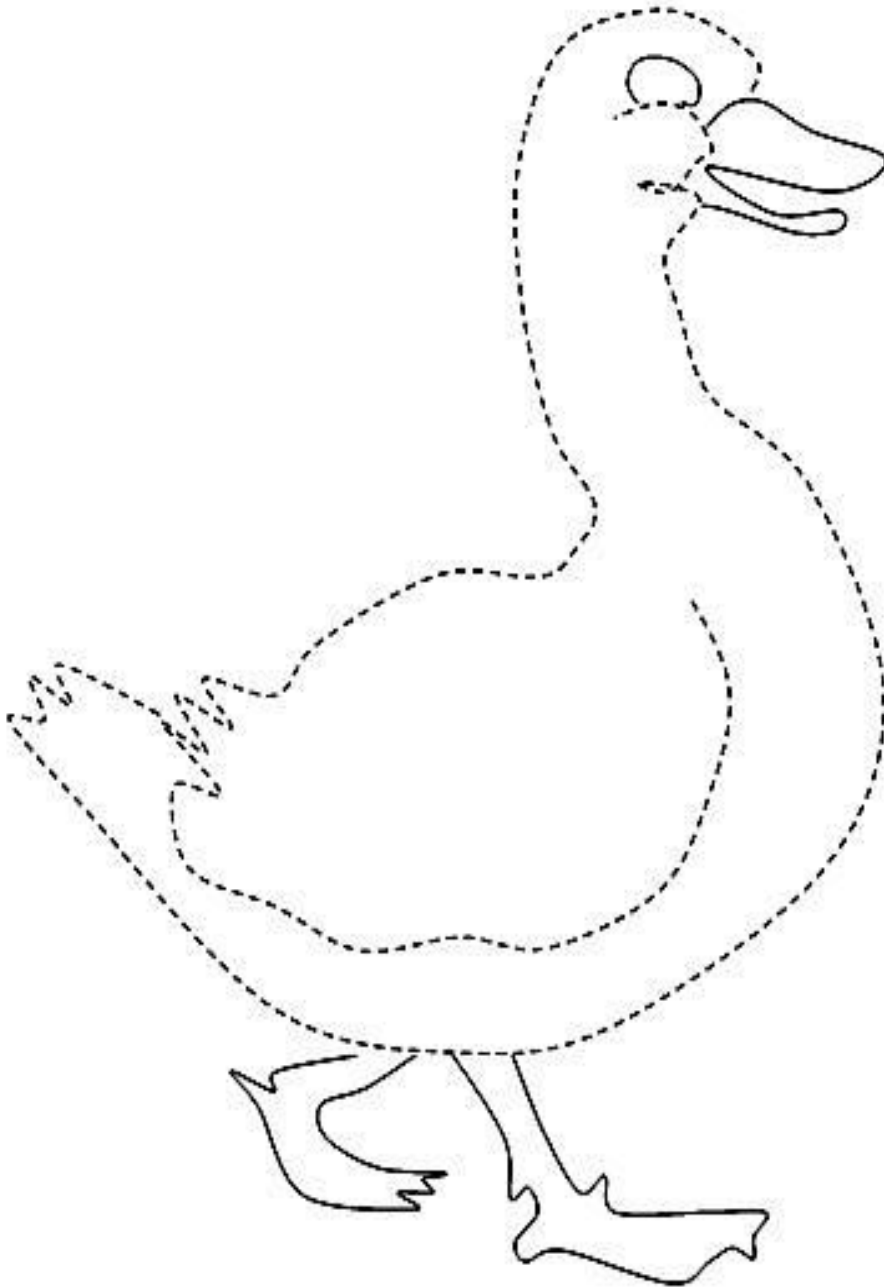
ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม
60 นาที

18

กิจกรรมที่ 11 แบบฝึกลากเส้นตามรอยปะรูปเปิด

คำชี้แจง : วาดภาพตามรอยประ แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

คู่มือใจ อินธีราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ☐ ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- ☐ แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ☐ ต้องแนะนำ
- ☐ ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน

① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สนใจ อินธีราช

ใช้เวลาในการจัดกิจกรรม

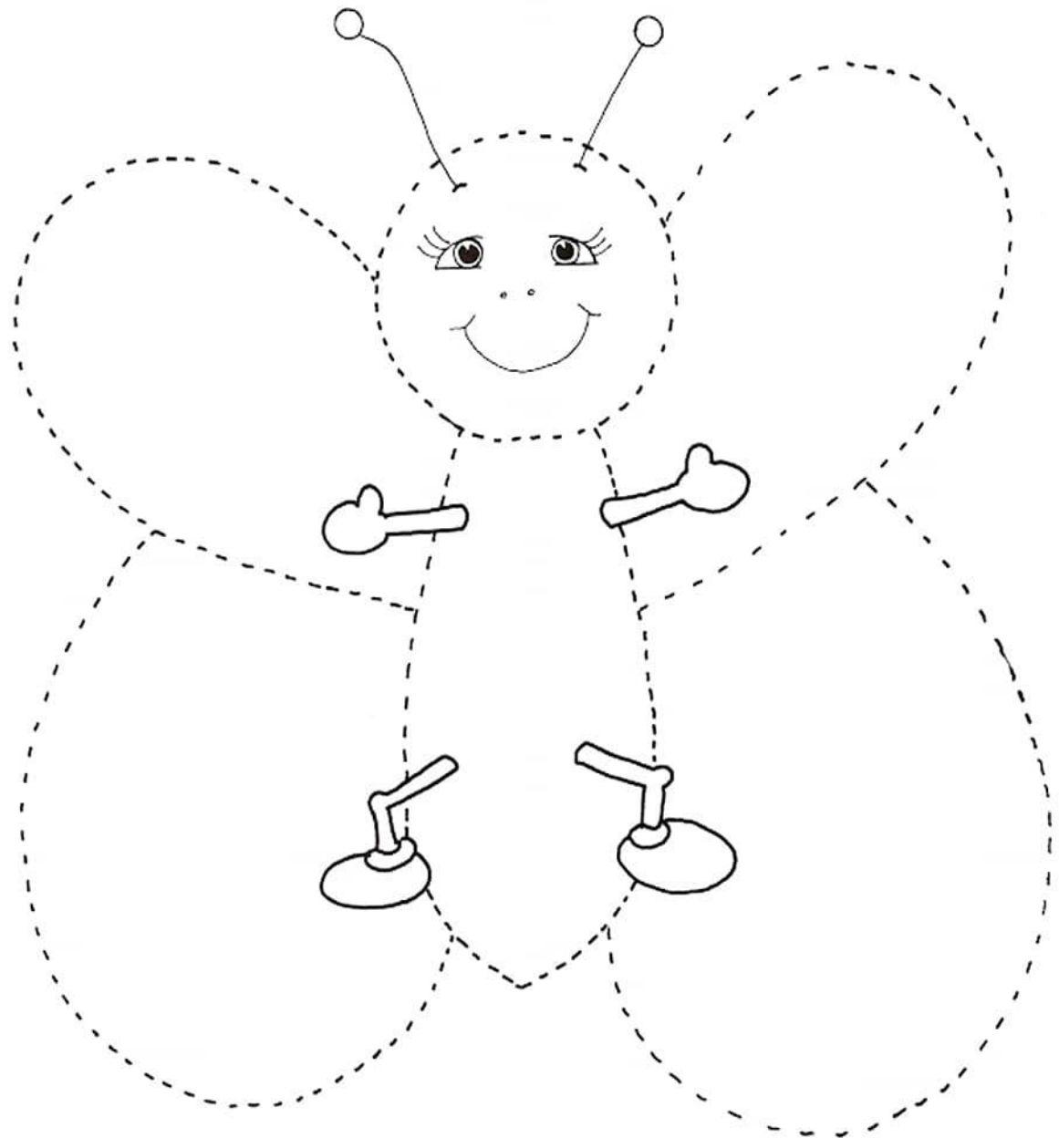
60 นาที

19

กิจกรรมที่ 12 แบบฝึกลากเส้นตามรอยประรูปผีเสื้อ

คำชี้แจง : วาดภาพตามรอยประ แล้วระบายสีตกแต่งภาพให้สวยงาม

ครูสมใจ อินธราช

ชื่อ

ครั้งที่ ○ ○ ○ ○ ○
1 2 3 4 5+

ข้อสังเกต

- ทำเองได้โดยไม่ต้องแนะนำ
- แนะนำบ้างเป็นบางครั้ง
- ต้องแนะนำ
- ขาดสมาธิในการทำ

คะแนน
① ② ③ ④ ⑤
⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

สมใจ อินธราช

เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
ความคล่องแคล่วของกล้ามเนื้อเล็ก	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมได้คล่องแคล่วหลายทิศทางและปฏิบัติกิจกรรมเสร็จภายในเวลาที่กำหนด	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมได้เสร็จภายในเวลาที่กำหนดแต่ยังไม่คล่องแคล่ว	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรม ไม่คล่องแคล่วและปฏิบัติกิจกรรมไม่เสร็จภายในเวลาที่กำหนด
ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อเล็ก	มือและนิ้วมือมีความยืดหยุ่น ไม่แข็งทื่อ สามารถปฏิบัติกิจกรรมหรือเคลื่อนไหวในลักษณะโค้งงอ หรือหมุนได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องยกแขน	มือและนิ้วมือมีความยืดหยุ่น ไม่แข็งทื่อ สามารถปฏิบัติกิจกรรมหรือเคลื่อนไหวในลักษณะโค้งงอ หรือหมุนได้แต่ต้องยกแขนขึ้น	มือและนิ้วมือไม่มีความยืดหยุ่น แข็งทื่อ ปฏิบัติกิจกรรมหรือเคลื่อนไหวในลักษณะโค้งงอ หรือหมุนได้ยากลำบาก
ความถูกต้องและความสามารถในการควบคุมกล้ามเนื้อเล็ก	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามลักษณะงานที่กำหนดได้ถูกต้องควบคุม การทำงานของมือและนิ้วมือได้อย่างมั่นคง แม่นยำ	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามลักษณะงานที่กำหนดได้ควบคุมการทำงานของมือและนิ้วมือได้เป็นส่วนใหญ่	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ตามลักษณะงานที่กำหนดไม่ถูกต้องควบคุมการทำงานของมือและนิ้วมือไม่ได้
การประสานกันของกล้ามเนื้อเล็ก	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันโดยประสานสัมพันธ์กันอย่างคล่องแคล่ว ไม่ติดขัด	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันได้แต่ยังไม่คล่องแคล่ว ติดขัด ดูเก้งก้าง	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันไม่ได้
การประสานกันของกล้ามเนื้อเล็ก	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันโดยประสานสัมพันธ์กันอย่างคล่องแคล่ว ไม่ติดขัด	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันได้แต่ยังไม่คล่องแคล่ว ติดขัด ดูเก้งก้าง	ใช้มือหรือนิ้วมือทั้งสองข้างปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันไม่ได้
การรับรู้โดยใช้ประสาทสัมผัส	ใช้มือหรือนิ้วมือปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องทั้งหมดตามลักษณะงานหรือตามแบบอย่างที่กำหนด	ใช้มือหรือนิ้วมือปฏิบัติกิจกรรมได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ตามลักษณะงานหรือตามแบบอย่างที่กำหนด	ใช้มือหรือนิ้วมือในการปฏิบัติกิจกรรมไม่ถูกต้องตามลักษณะงานหรือตามแบบอย่างที่กำหนดหรือปฏิบัติไม่ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- ☐ ดีมาก (2.51 – 3.00)
- ☐ ดี (2.01 – 2.50)
- ☐ พอใช้ (1.51 – 2.00)
- ☐ ควรปรับปรุง (1.00 – 1.50)

หมายเหตุ :

การหาระดับคุณภาพหาได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อจะได้คะแนนเฉลี่ย แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ตัวอย่าง เด็กหญิงเอ ได้คะแนนรวมเท่ากับ $3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$
 คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ $15/5 = 3.00$
 จากคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
 จะอยู่ในระดับ ดีมาก

เกณฑ์การประเมินผลแบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	3	2	1
สร้างผลงานตามความคิดของตนเอง	ทำผลงานด้วยตนเองอย่างมั่นใจ ผลงานมีความแปลกใหม่จากผลงานเดิม	ทำผลงานด้วยตนเองแต่ลังเล ไม่มั่นใจ ผลงานมีความแปลกใหม่จากผลงานเดิม	ทำผลงานเหมือนตัวอย่างหรือเรียนแบบผู้อื่นหรือทำตามคำแนะนำของครู
ความรับผิดชอบในการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์	เก็บสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้เป็นระเบียบเรียบร้อยนำไปวางไว้ถูกที่	เก็บสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้เป็นระเบียบเรียบร้อยนำไปวางไว้ไม่ถูกที่	เก็บสิ่งของวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกันได้ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อย นำไปวางไว้ไม่ถูกที่

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

- ☐ ดีมาก (2.51 – 3.00)
- ☐ ดี (2.01 – 2.50)
- ☐ พอใช้ (1.51 – 2.00)
- ☐ ควรปรับปรุง (1.00 – 1.50)

หมายเหตุ :

การหารระดับคุณภาพได้จากการนำคะแนนรวมในแต่ละช่องมาบวกกัน แล้วหารด้วยจำนวนข้อจะได้คะแนนเฉลี่ย แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ตัวอย่าง เด็กหญิงเอ ได้คะแนนรวมเท่ากับ $3 + 3 = 6$
 คะแนนเฉลี่ย เท่ากับ $6/2 = 3.00$
 จากคะแนนเฉลี่ยเมื่อเทียบกับเกณฑ์การตัดสินคุณภาพ
 จะอยู่ในระดับ ดีมาก

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560**. กรุงเทพฯ.

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

การจัดกิจกรรมศิลปะให้กับเด็กปฐมวัย (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<http://dada014.blogspot.com/>. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560.

กิจกรรมฝึกทักษะการเขียนสำหรับเด็กปฐมวัย (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.youngciety.com/article/learning/writename.html>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560.

กิจกรรมฝึก ทักษะการเขียน สำหรับเด็กปฐมวัย(ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.youngciety.com/article/evolution/writename.html>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

กิจกรรมศิลปะสำหรับเด็กปฐมวัย (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://youtu.be/aUtkkekY-w>. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สำหรับเด็กปฐมวัย (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://www.youngciety.com/article/crafts/popsicle-art.html>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

ศรียา นิยมธรรม. (2554). ศิลปะกับเยาวชน. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.

ศิลปะกับพัฒนาการเด็ก (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <http://th.globalart.world/>.

สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560.

ศิลปะสำหรับเด็ก (Art for Early Childhood) (ออนไลน์). แหล่งที่มา :

<https://youtu.be/2WdLOqjhxc>. สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560

ภาคผนวก

ภาพกิจกรรมเส้นแสนสวย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านพะทาย

